

หวั่นทีโออาร์น้ำ ผลักเอกชนเสี่ยง

“วิศวกรรมสถาน” วิพากษ์ทีโออาร์น้ำ
3.5 แสนล้าน หวั่น “เอกชน” ลดสเปค
โครงการก่อสร้าง เหตุรัฐโยนภาระเวนคืน
ที่ดิน-ศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและ
ความเสี่ยงทั้งหมดให้ ขณะที่กำหนดเพดาน
ราคาสูงสุด จนทำให้เอกชนปรับลดงบ
ก่อสร้างเหลือแค่ 20% อีก 80% เพิ่มงบบริหาร
ความเสี่ยงจนเหลือแค่โครงการขุดลอก
คลองไม่สามารถป้องกันน้ำท่วมได้ อัครรัฐ
“ปลอดภัยประสพการณ์” บริหารน้ำ

ภายหลังการเปิดเผยรายละเอียดข้อ
กำหนดการจัดซื้อ/จัดจ้าง (TOR) โครงการ
บริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน 3.01 แสนล้าน
ซึ่งกำหนดราคาเป็นแบบ Guaranteed
Maximum Price (GMP) หรือ การกำหนด
เพดานราคาสูงสุด และกำหนดให้เอกชน
รับผิดชอบค่าเวนคืนทั้งหมดนั้น ทำให้
นักวิชาการจากวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย
ได้ตั้งวงวิพากษ์วิจารณ์จุดอ่อนของ
ทีโออาร์ ว่า อาจส่งผลให้การก่อสร้างไม่
แล้วเสร็จ และจะทำให้เสียประโยชน์ในที่สุด

นายสุวัฒน์ เชาว์ปรีชา นายกสมาคม
วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย (วสท.)
เปิดเผยหลังจากได้เห็นรายละเอียดทีโออาร์
โครงการบริหารจัดการน้ำ 3.5 แสนล้านบาท

ของรัฐบาลว่า รู้สึกผิดหวัง แม้ว่าโครงการที่
ระบุในทีโออาร์ได้มีการปรับแก้ตามความ
เห็นของนักวิชาการ แต่ในรายละเอียดของ
ทีโออาร์ ยังไม่มีความชัดเจน โดยเฉพาะด้าน
เทคนิค

นอกจากนี้ใน
ส่วนทีโออาร์ ที่
กำหนดให้เอกชน
หรือ ผู้รับเหมา
รับผิดชอบโครงการ
ทั้งหมด ทั้งในเรื่อง
การเจรจา จ่ายค่า
เวนคืน รวมไปถึง

**ถ้าเปลี่ยนรัฐบาล
โครงการนี้จะ
หายไป และเป็น
ภาระประเทศ**

การศึกษาผลกระทบ
ต่อสิ่งแวดล้อมนั้นไม่
ถูกต้องเพราะการแก้
ปัญหาระดับชาติ รัฐ
ควรเป็นผู้ดำเนินงาน

ไม่ใช่รัฐเป็นผู้ว่าจ้างแล้วผลักภาระงานไปให้
กับเอกชนทั้งหมด

ส่วนการกำหนดราคาเป็นแบบ
Guaranteed Maximum Price (GMP) จะ
สร้างปัญหาในอนาคตเพราะหลายโครงการ
โดยเฉพาะการสร้างเขื่อน และฟลัดเวย์

อ่านต่อหน้า > 4

หวั่นทีโออาร์น้ำผลักเอกชนเสี่ยง. *กรุงเทพธุรกิจ*. 22 มีนาคม 2556, หน้า 1, 4.

มีความเป็นไปได้น้อยมาก หรือไม่มีทางที่จะก่อสร้างได้แล้วเสร็จภายใน 5 ปี ด้วยข้อกำหนดของโครงการ ทำให้สุดท้ายผู้ชนะประมูลจะมีแต่บริษัทใหญ่ เพียง 1 หรือ 2 บริษัทเท่านั้น เพราะบริษัทขนาดเล็กไม่กล้ายื่นประมูลแข่ง เนื่องจากกลัวความเสี่ยง การกำหนดมูลค่าโครงการตามเพดานเงินสูงสุด หรือ GMP ขณะที่มีความเสี่ยงสูงมากทั้งค่าเวนคืน การต่อต้านของชุมชนจนทำให้งบประมาณบานปลายในที่สุดเกิดปัญหาที่จะเข้าสู่กระบวนการของกฎหมาย เกิดการฟ้องร้อง ทำให้โครงการไม่สามารถเดินหน้าต่อไป

“ผมอยากให้หากเป็นไปได้ผู้ริเริ่มโครงการน้ำ 3 แสนล้าน ในฐานะผู้ก่อปัญหาควรอยู่จนจบโครงการ เพราะถ้าเปลี่ยนรัฐบาล โครงการนี้ก็หายไป และกลายเป็นภาระให้กับประเทศชาติ และคนไทย และผมคิดว่าโครงการนี้ต้องใช้เวลานาน 10 ปี ถ้าทีมงานอยู่จนจบโครงการ ผมจะสร้างอนุสาวรีย์ให้” นายทศพรวิศวกรฯ กล่าว

ที่ไออาร์ขาดรายละเอียดทางเทคนิค

นายสุวัฒน์ กล่าวก่อนหน้าที่มีนักวิชาการได้ตั้งความหวังไว้กับที่ไออาร์นี้ว่า จะได้เห็นอะไรใหม่ๆ ภายที่รัฐกล่าวอ้างว่าต้องการขอบบึงอเดียใหม่จากเอกชน แต่สิ่งที่เห็นในที่ไออาร์วันนี้ยังตอบไม่ได้ว่ามีอะไรใหม่ เป็นโครงการที่น่ามาจับคู่กัน อีกทั้งรายละเอียดในเชิงเทคนิค ที่ระบุในที่ไออาร์มีเพียงหน้าเดียว นอกจากในโมเดล A2 เป็นเรื่องการจัดทำผังการใช้ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำ ซึ่งเน้นการสำรวจและจัดทำแผนที่ซึ่งมีข้อมูลด้านเทคนิคชัดเจน แต่ที่เหลือส่วนใหญ่เป็นข้อตกลงในเรื่องสัญญาและค่าปรับ

นายคมสัน มาลีสี รองคณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กล่าวเสริมว่า หลายโครงการที่ระบุในที่ไออาร์ ล้วนแต่เป็นโครงการเก่าที่หน่วยงานรัฐได้ศึกษา สำรวจ ปรุงได้ศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม (อีไอเอ) ไว้แล้ว และบางโครงการที่ไม่ผ่านอีไอเอ ซึ่งได้นำกลับมารวมอยู่ในที่ไออาร์ฉบับนี้ และให้เอกชนรับหน้าที่ทบทวนโครงการใหม่อีกครั้ง

กำหนดราคา GMP ส่อเสียเปรียบ

เขามองว่า โครงการนี้จะสร้างปัญหา เนื่องจากการขับเคลื่อนไม่ง่ายเพราะ หน้าที่ในการจัดทำผลกระทบสิ่งแวดล้อม การเวนคืนภาครัฐควรเป็นผู้ดำเนินการศึกษา รวมถึงเจรจากับประชาชน การที่รัฐบาลกำหนด GMP เพื่อให้เสียเปรียบเอกชนนั้น รัฐบาลคิดผิดเพราะการกำหนดงบประมาณสูงสุด ภายใต้เงื่อนไขด้านกฎหมาย และกรอบเวลาที่จำกัด ทางเดียวที่ผู้รับเหมาจะได้คือการปรับลดวงเงินก่อสร้าง เหลือเพียง 20% ส่วนที่เหลือ 80% เป็นงบบริหารความเสี่ยงซึ่งจะทำให้งบประมาณทำงานจริงน้อยกว่า ที่ยที่สุดแล้วความเสียหายจะเกิดขึ้นกับประเทศ

“เมื่อเงินก้อนใหญ่ไปกองอยู่ที่การบริหารความเสี่ยง 3 แสนล้านบาท อาจได้แค่เพียง ชุดลดดอกเบี้ย เปิดทางให้หนี้ไหล สิ่งที่ได้มากับเงินที่สูญเสียไปไม่คุ้มค่า” นายคมสัน กล่าว

ชี้รัฐ“ปลอดประสพการณ์”บริหารน้ำ

นายปราโมทย์ ไม้กลัด ผู้เชี่ยวชาญจัดการน้ำ อดีตอธิบดีกรมชลประทาน กล่าวว่าการขับเคลื่อนกระบวนการที่เกิดขึ้นต้องมีผู้รับผิดชอบเพราะการบริหารประเทศโดยที่ไม่เข้าใจรัฐธรรมนูญ รัฐบาลไม่เข้าใจระบบบริหารจัดการ ไม่ฟังคำทักท้วงจนถึงวันนี้ยังไม่รู้ว่าจะเดินหน้ากันอย่างไร หากข้ออ้างของรัฐคือเงินตามเวลาที่กู้เงินตาม พ.ร.ก. ทำให้ต้องเร่งดำเนินการ ในความเป็นจริงควรจะมีทางแก้ เพราะหากปล่อยให้โครงการเดินหน้า ทั้งที่ยังไม่มีผลการศึกษาทางเทคนิค ที่ระบุสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาน้ำท่วมในปี 2554 ซึ่งเป็นต้องใช้ในการกำหนดโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่เพื่อบริหารลุ่มน้ำเจ้าพระยาแก้ปัญหาน้ำท่วมและภัยแล้ง

ในเวทีเสวนาดังกล่าว สะท้อนความเห็นจากมุมมองนักวิชาการ ว่า รองนายกรัฐมนตรี ผู้ผลักดันโครงการนี้ ปลอดประสพการณ์ ในการบริหารโครงการขนาดใหญ่ ภายใต้เงินลงทุนมหาศาล

นายบัญชาขวัญยืน คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน กล่าวว่าการก่อสร้างด้วยวิธี Design Build ใช้ไม่ได้กับโครงการนี้ การสร้างฟลัดเวย์เพื่อรองรับน้ำ 1.5 พันลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ต้องเวนคืนพื้นที่กว่าหมื่นไร่ ตลอดแนวฟลัดเวย์ มีผู้ได้รับผลกระทบจำนวนมาก

ในขณะที่แนวทางในการปรับปรุงคลองที่มีอยู่เดิม เพื่อระบายน้ำ และนโยบายสนับสนุนในเกษตรปลูกข้าวปีละ 2 ครั้งเพื่อเปิดให้เป็นพื้นที่รับน้ำในฤดูน้ำหลาก รัฐบาลกลับไม่สนใจ และเดินหน้าก่อสร้างขนาดใหญ่อย่างเดียว โดยนโยบายมหภาคสังคมไม่ไปเอิกชน สุดท้ายปัญหาจะตามเสกเมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาล หรือเกิดคดีฟ้องร้อง ทำให้หลายโครงการต้องหยุดชะงัก

ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน

นายทศพรวิศวกรฯ ยោกเลิศ ประธานมูลนิธิบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ เปิดเผยมว่า การลงทุนแผนน้ำของรัฐยังไม่ได้คำนึงถึงกระบวนการมีส่วนร่วมที่แท้จริง เพราะข้อกำหนดที่ไออาร์ถูกขีดจากหน่วยงานรัฐ และเปิดประมูลให้เอกชนทั้งไทยและต่างชาติทำกัน โดยอ้างเรื่องเงินเวลาของเงินกู้ ถือว่ามันเร็วเกินไปในแง่รายละเอียด มันเยอะมาก ถ้าถึงขั้นหมกเคาะที่ไออาร์โดยไม่ต้องคำนึงถึงข้อมูลเชิงสังคม ระบบนิเวศที่ผลการศึกษาแต่ละด้านยังไม่ครบถ้วนเลย โดยเฉพาะทางพันธุในฝั่งตะวันตกนั้นจะกระทบกับชุมชนเกษตร และประมงในเขตพื้นที่อ่าวไทยรูปตัว ก. ทั้งหมด ถ้าจะถูกใช้เป็นจุดปล่อยน้ำหลักลงทะเล

“ตามที่ ที่ไออาร์ ยังไม่เลือกเส้นทางที่ชัดเจนให้เอกชนต่างชาติเป็นผู้เลือก ยังไม่ถูกต้อง เพราะเขาไม่รู้พื้นที่ระบบนิเวศไหนดี การมองแค่มิติเอาหน้าไปลงทะเลให้เร็วที่สุด โดยทำทางผันน้ำกว้าง 300 เมตร ทั้งที่ในช่วงน้ำหลากเดือนก.ย.-ต.ค. ก็เป็นช่วงที่น้ำทะเลหนุนสูงสุดเช่นกัน แล้วถามว่าน้ำจะดันลงทะเลได้หรือไม่ ขณะนี้มี 3 จังหวัด คือ นครปฐม ราชบุรี และ สมุทรสงคราม ประกาศไม่เอาฟลัดเวย์อย่างแน่นอน” นายทศพรวิศวกรฯ ระบุ